

Motion till riksdagen 2013/14: MJ488

av **Penilla Gunther (KD)**

Förbud mot bisfenol

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om att all användning av bisfenol A bör förbjudas.

Motivering

Sedan den 1 mars 2011 är det inte längre tillåtet att tillverka nappflaskor med bisfenol A och sedan den 1 juni 2011 är det inte längre tillåtet att sälja nappflaskor med bisfenol A i butiker inom EU. Regeringen har även lagt fram ett förslag om förbud mot all användning av bisfenol A i barnmatsförpackningar från den 1 juli 2013. I detta arbete har Kristdemokraterna varit pådrivande.

Kristdemokraterna vill att EU:s regelverk ska ge enskilda länder större möjligheter att införa strängare regler av miljöskäl i syfte att gå före i miljöpolitiken såsom i fallet med bisfenol A. Idag krävs det att medlemsstaten i fråga har särskilda förhållanden som motiverar strängare regler än de gemensamma reglerna. En högre politisk miljöambition bör i sig vara skäl för att godkänna strängare regler i ett medlemsland. Jag anser att detsamma ska gälla när syftet är att skydda människors hälsa. Det ska vara möjligt för en medlemsstat att bestämma att konsumenterna ska kunna lita på att den barnmat som köps i affären inte innehåller gifter. Men vissa kemikalier kan framkalla allergier, rubba den naturliga hormonbalansen i kroppen och inte minst vara direkt miljöskadliga. Många ämnen har egenskaper som vi ännu inte känner till. Vi vet att yngre människor i Västeuropa idag bär på större andel giftiga kemikalier i blodet än vad deras föräldrageneration gör. Bland de ökande folkhälsoproblem som misstänks kunna kopplas till kemikalierna finns bland annat allergier, autism, depression, diabetes, fertilitetsproblem, fetma, hyperaktivitet och psykisk ohälsa. Våra barn är extra känsliga för kemikalier och därför ska de politiska besluten ta hänsyn till detta och syfta till att skydda barn och unga. Bärande principer för oss när det kommer till politiska ställ-

Fel! Okänt namn på

ningstaganden i dessa frågor är dels försiktighetsprincipen, dels att vi har ett ansvar att motverka oansvarig hushållning med jordens resurser.

Jag noterar att EU-myndigheten Efsa sagt att tolerabelt dagligt intag är 50 mikrogram per kilokroppsvikt. Dock finns studier som visar att hälsoeffekter redan vid 1 mikrogram. Bisfenol A är idag förbjudet i nappflaskor och barnmatsförpackningar i Sverige. Kemikalieinspektionen har på regeringens uppdrag utrett om det bör införas ett förbud mot bisfenol A i leksaker och barnartiklar. Kemikalieinspektionen föreslår för närvarande inga förbud. Försiktighetsprincipen, som både är en nationell och en EU-rättslig princip, medger att förbud kan införas även om inte fullständiga vetenskapliga data finns om ämnets hälsofarlighet. Det måste dock finnas en vetenskapligt grundad misstanke att någonting är farligt eller orsakar en bestämd skada på människors hälsa och miljö. Jag noterar att leksaker är reglerade på EU-nivå och det är främst där som Kristdemokraterna ska arbeta i frågan.

Vad gäller förbud av bisfenol i livsmedelsförpackningar har Frankrike valt att förbjuda bisfenol A i alla material som kommer i kontakt med mat från januari 2015. Jag menar att vi bör arbeta för ett liknande förbud i Sverige.

Kemikalieinspektionen har på regeringens uppdrag utrett om det bör införas ett förbud mot bisfenol A i termopapper. Kemikalieinspektionen menar att exponeringen från termopapper som innehåller bisfenol A inte kan anses tillräckligt kontrollerad för gravida och ammande kvinnor med avseende på risken för deras barn. Därför är ett nationellt förbud motiverat utifrån behovet av att skydda det lilla barnet. Idag finns det inga harmoniserande åtgärder inom EU som omfattar bisfenol A i kassakvitton. Jag menar att regeringen bör verka för att bisfenol A förbjuds i termopapper.

Utvecklingen av alternativa färgframkallare samt den genomförda och pågående substitutionen av bisfenol A i kassakvitton visar att en nationell reglering är möjlig även utifrån ett användarperspektiv. Utan ytterligare åtgärder kommer bisfenol A fortsätta att användas i kassakvitton och kunskapen om exponeringen att fortsätta att vara bristfällig.

Frågan om bisfenol A är viktig och den bör drivas aktivt på både nationell nivå och EU-nivå. Debatten om bisfenol A har medfört att varianter av fenol, kallade bisfenol B, bisfenol F och bisfenol S har dykt upp på marknaden för kassakvitton. Jag har inte funnit någon grund för att tro att dessa varianter är mindre farliga, då de uppges ha samma verkan som bisfenol A men kan vara svårare att bryta ner. Den enda tillverkaren av kassakvitton i Sverige har i ett yttrande till regeringen framhållit att om ett förbud mot bisfenol A införs så bör detta omfatta alla typer av bisfenoler.

Stockholm den 4 oktober 2013

Penilla Gunther (KD)